

7 PVM e. mokymosi modulis

APMOKESTINIMO MOMENTAS IR APMOKESTINAMOJI VERTĖ

Kurso dalijamoji medžiaga

Čia pateikiama naudinga svarbiausios kurso informacijos suvestinė.

Šis e. mokymosi kursas paremtas ES teisės aktais dėl PVM, galiojančiais 2020-01-01 (taikoma ES PVM direktyvai, ES PVM grąžinimo direktyvai ir ES PVM įgyvendinimo reglamentui).

Naujosios nuostatos dėl PVM taikymo čekiams ar kuponams bus taikomos čekiams ar kuponams, išleistiems po 2018 m. gruodžio 31 d., nepažeisdamos teisės aktų, kuriuos anksčiau buvo priėmusios valstybės narės (Tarybos direktyva (ES) 2016/1065, iš dalies pakeičianti PVM direktyvą 2006/112/EB).

Šis modulis yra platesnio PVM kurso dalis; jį sudaro šios dalys:

- Įvadas
- Teritorija
- Apmokestinamasis asmuo
- Sandoriai
- Apmokestinamųjų sandorių vieta
- Skaitmeninės paslaugos ir mini vieno langelio sistema (MOSS)
- **Apmokestinimo momentas ir apmokestinamoji vertė**
- Tarifai
- Neapmokestinimas PVM
- Teisė į atskaitą
- Mokesčio grąžinimas
- Prievolė

Šiame kurse nagrinėjami klausimai „**Kada ir kas apmokestinama?**“

„Kada įvyksta apmokestinimo momentas ir atsiranda prievolė apskaičiuoti PVM?“ ir „Nuo ko skaičiuojamas PVM?“

1. Mokymosi tikslai

Baigę šį mokymo kursą:

- Žinosite, **kada** įvyksta apmokestinimo momentas ir atsiranda prievolė apskaičiuoti PVM – prievolė apskaičiuoti.
- Žinosite, nuo ko skaičiuojamas PVM (**apmokestinamoji vertė**).

- Žinosite, kaip susieti šias sąvokas įvairiuose sandoriuose: **prekių tiekimo, paslaugų teikimo, Bendrijos viduje vykdomų įsigijimų ir importo.**
- Žinosite, kada **galima tikslinti apmokestinamąją vertę**, kai pateikus prekes ar suteikus paslaugas įvyksta pokyčiai: anuliuojamas užsakymas, užsakymo atsisakoma, nesumokama visa kaina ar jos dalis ir kaina sumažinama.
- Mokėsite paaiškinti, kaip apskaičiuojama mokėtina mokesčio suma apmokestinamąją vertę, išreikštą pinigais, padauginus iš tarifo.

2. Apmokestinimo momentas. Bendrosios taisyklės ir nukrypimai

Apmokestinimo momentas – momentas, kada įvykdomos visos prievolėi apskaičiuoti PVM atsirasti būtinos teisinės sąlygos.

Prievolė apskaičiuoti **PVM atsiranda tada, kai mokesčių administratorius gali pareikalauti mokesčio iš apmokestinamojo asmens.**

Dažniausiai PVM tampa mokėtinas, kai įvyksta apmokestinimo momentas ir atsiranda prievolė apskaičiuoti PVM.

Apmokestinimo momento ir prievolės apskaičiuoti sąvokos susijusios su skirtingų rūšių sandoriais.

2.1. Bendroji taisyklė

Tiekiant prekes prievolė apskaičiuoti PVM atsiranda tada, kai **teikiamos prekės**, nepriklausomai nuo to, kada atliekamas mokėjimas.

Vykdamt prekių įsigijimo Bendrijos viduje sandorį prievolė apskaičiuoti PVM paprastai atsiranda **kito mėnesio, einančio po mėnesio, kurį įvyksta apmokestinimo momentas** (šiuo atveju – **prekių pristatymas**), 15-ąją dieną.

Jei sąskaita faktūra išrašoma anksčiau, prievolė apskaičiuoti PVM atsiranda nuo sąskaitos faktūros išrašymo dienos.

Teikiant paslaugas prievolė apskaičiuoti PVM atsiranda tada, **kai teikiamos paslaugos.**

Importuojant prekes prievolė apskaičiuoti PVM dažniausiai atsiranda, kai prekės įvežamos į ES. Tačiau, **jei importuojamoms prekėms taikomi muito mokesčiai**, apmokestinimo momentas įvyksta ir prievolė apskaičiuoti PVM atsiranda **tik tada**, kai įvyksta apmokestinimo muito mokesčiais momentas ir **atsiranda prievolė juos apskaičiuoti.**

Pavyzdys. A įsigyja prekių trečiojoje šalyje. Pardavėjas šias prekes išsiunčia į A (0 diena). Prekės į A atgabenamos 10-ąją dieną. 25-ąją dieną atsiranda prievolė apskaičiuoti muitus. Prievolė apskaičiuoti PVM atsiranda 25-ąją dieną.

2.2. Bendrosios taisyklės išimtys

Prekių tiekimo ar paslaugų teikimo sandoriams gali būti taikomos bendrosios taisyklės išimtys.

Išimtys dėl prekių tiekimo: prievolė apskaičiuoti PVM atsiranda **tiesioginio laikotarpio pabaigoje** (pvz., tiekiant dujas).

Išimtys dėl paslaugų teikimo: prievolė apskaičiuoti PVM atsiranda **apmokėjimo už paslaugas momentu**, jeigu iš anksto sumokama **visa sutartyje numatyta** suma (65 str.).

Jeigu už teikiamas paslaugas **iš anksto sumokama iš dalies**, o likusi suma sumokama paslaugų teikimo momentu, prievolė mokėti PVM **atsiranda dviem momentais:**

- Iš pradžių – atlikus mokėjimą, t. y. pagal 65 straipsnį.
- O tada – suteikus paslaugą, t. y. pagal 63 straipsnį.

Tokiu atveju pagal PVM direktyvą valstybė narė gali rinktis kitus variantus (66 str.).

3. Apmokestinamoji vertė

Apmokestinamoji vertė – tai pagrindas, kuriuo remiantis skaičiuojamas PVM. Apskritai apmokestinamoji vertė yra **viskas, kas buvo gauta už patiektas prekes ar suteiktas paslaugas arba įsigytas prekes**. Importuojant prekes, svarbi yra muitinės vertė.

Apmokestinamoji vertė **priklauso nuo sandorio rūšies**.

Prekių tiekimo, prekių įsigijimo Bendrijos viduje ir paslaugų teikimo sandoriuose apmokestinamoji vertė **yra viskas, ką tiekėjas gauna** ar gaus iš kliento ar trečiosios šalies. Tai sudaro kaina plius kiti mokesčiai, muitai ir išlaidos atėmus kainos sumažinimų vertes ir tam tikras nuolaidas (78 ir 79 str.).

Importuojant prekes, išeities taškas yra muitinės vertė plius mokesčiai ir akcizai, jeigu jie dar nebuvo įtraukti, plius bet kokios taikomos papildomos išlaidos, kaip apibūdinta 86 straipsnyje.

3.1. Bendrosios taisyklės išimtys

PVM direktyvoje numatytos tam tikros bendrosios išimtys iš taisyklės.

Prekių tiekimo arba paslaugų teikimo ir prekių įsigijimo Bendrijos viduje atveju apmokestinamoji vertė gali būti paremta suteiktų prekių arba paslaugų kaina. Jeigu apmokestinamasis asmuo naudoja **verslo prekes privatiems tikslams**, tai gali būti laikoma tariamuo tiekimu ir apmokestinamoji vertė bus **prekių kaina** (74 str.).

Importuojant prekes, grįžusių į ES prekių apmokestinamoji vertė gali būti skaičiuojama pagal mokesčio dydžio skirtumą.

PVM. Apmokestinimo momentas ir apmokestinamoji vertė: kurso dalijamoji medžiaga 2020 m. birželis/*Atnaujintas dėl JK pasitraukimo, 2019 m.

88 straipsnyje nurodyta, kad kai prekės, kurios buvo laikiniai išvežtos iš Bendrijos, pakartotinai importuojamos po už Bendrijos ribų atlikto remonto, apdorojimo, pritaikymo, perdirbimo arba apdirbimo, valstybės narės imasi veiksmų, kad užtikrintų, jog prekių įforminimas PVM apmokestinimo tikslais būtų toks pats, kaip ir tada, jeigu jos būtų buvusios remontuotos, apdorotos, pritaikytos, perdirbtos arba apdirbtos valstybių narių teritorijoje.

Pavyzdys. Gamintojas A iš valstybės narės A siunčia prekes, kurių vertė 1000 eurų, gamintojui iš trečiosios šalies, kad atliktų tam tikrą prekių pritaikymą. Šių paslaugų kaina – 500 eurų. A prekių importavimo apmokestinamąją vertę turi sumažinti iki 500 eurų.

3.2. Patikslinimai

Jei sandoris **atšaukiamas** ar jo atsisakoma, **nesumokama suma ar jos dalis** arba, įvykdžius sandorį, sumažinama kaina, **apmokestinamoji vertė atitinkamai patikslinama ir sumažinama**.

Valstybės narės nustato tokio mažinimo skaičiavimo tvarką (90 str.).

Numatyta ir kitų išimčių, pvz., jei apmokestinamoji vertė yra išreikšta ne tos valstybės narės, kurioje atliekamas apskaičiavimas, valiuta arba jei vertinamos gražintinos pakuotės sąnaudos (91 ir 92 str.).

Neribotos prieigos e. mokymosi kursai pasiekiami per EUROPA interneto svetainę: https://ec.europa.eu/taxation_customs/eu-training/general-overview_en.

Atminkite, kad čia pateikiama naudinga svarbiausios kurso informacijos suvestinė. Autentiškais laikomi tik Europos Sąjungos teisės aktai, paskelbti Europos Sąjungos oficialiojo leidinio numeriuose. Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar prievolių dėl šio mokymo.